

A PÈL

“Per escriure bé no hi ha res prohibit”

■ LLEIDA

Anton Not

L'ocasió és prou significativa per parlar amb l'autora sobre el món literari, obsessiu i misteriós, creat a *Mistana*.

- *Mistana* m'ha semblat una novel·la difícil de classificar. Hi ha alguns trets, però, com el gust per la penombra, les passions desenfrenades o bé l'arquitectura-escenografia del poble, que em fan pensar en la novel·la gòtica, fins i tot en el sentit que Mario Vargas Llosa anomena novel·la gòtica la *Història de l'ull* de Georges Bataille. Hi estaries d'acord?

- L'escenografia sembla la d'una història de por, però a diferència de la novel·la gòtica o dels contes de terror actuals, *Mistana* no està dominada per cap força sobrenatural, ni per monstres ni per espectres. Tota l'angoixa que hi ha és real. La irracionalitat de *Mistana* no ve de fora, sinó de dins. No prové de cap alien, sinó de l'interior de cadascú de nosaltres. Ara, el que ocorre és que hi ha parts nostres (del passat o del present) en les quals no ens reconeixem.

- És *Mistana*, el poble, una metàfora del lloc mental o físic on anem a parar per recuperar-nos d'algun trasbals?

- Sí, molt ben dit. *Mistana* és el racó on ens refugiem (i on caiem) en les nostres depressions.

- M'ha semblat que el tema clau (o un dels més importants) del llibre es troba formulat en una intervenció del narrador a la pàgina 86: “Què és la fantasia? ¿Un refugi contra un medi hostil o

Núria Perpinyà ha publicat tres novel·les

MANUEL BAUSC

“ Els anarquistes representen una deliciosa utopia o un egoisme immens? ”

el naixement natural i bondados d'una persona a la vida?”. M'he apropiat a alguna de les intencions de l'autor?

- Sí, i si em pogués respondre a la pregunta, li quedaria

ben agraïda.

- Tant la toponímia com l'antroponímia del llibre són força peculiars. Com vas treballar aquests aspectes?

- Com volia que el lector se

submergís en un món totalment fictici i es capbussés en el seu interior, em va semblar oportú suprimir qualsevol referència a noms reals. Quan els personatges es diuen Carme i Josep, viuen a Manresa i governa Franco, les coordenades són reals; si vols que el lector entri en una altra dimensió has de des-familiaritzar molts elements.

- L'aparició de Maud Lalage (l'escriptora transformada en escultora de la boira) a l'últim terç de la novel·la respon a la voluntat d'introduir-hi una reflexió so-

bre l'art, o un component metaliterari?

- En part, sí, però amb una paradoxa. Tenim una poeta que en lloc de ser el personatge reflexiu com ocorre quasi sempre en els llibres, aquí fa una paper revulsiu. La seva entrada en escena no té com a conseqüència una major reflexió sinó l'augment de velocitat de l'acció. La Lalage és l'enzim que precipita la reacció, l'espurna que encén la bomba que era a punt d'esclatar, la dona excessiva que provoca una cadena de barbaritats.

- *Mistana* ofereix una gran

Núria Perpinyà

És escriptora i professora de Retòrica i Teoria de la Literatura a la Universitat de Lleida. La Asociación Española de Críticos literarios ha guardonat la seva darrera publicació, *'Mistana'* (Proa) amb el premi a la millor novel·la publicada al llarg de 2005.

riquesa lingüística als lectors. Com has treballat la prosa? Hi abunden les figures retòriques i els ritmes marcats per sonoritats considerades habitualment més pròpies del vers.

- Per aconseguir l'aire llegendari del teatre grec i dels romanços medievals que li anava bé a *Mistana* la millor manera era emprant rimes, fórmules i tornades. Sabia que era arriscat perquè la rima està passada de moda tant en vers com en prosa, i que està “prohibit” fer rimes si vols ser un escriptor modern. Tanmateix, jo diria que per escriure bé no hi ha res prohibit i molt menys aquelles maneres d'escriure que han estat tan útils durant tant segles.

- La manera de parlar i la personalitat de Jofre Oriac em recorden Groucho Marx.

- Sí, té raó; sobretot al començament. La seva bona bogeria és filla de l'elogi de la follia d'Erasme. Després, m'interessava plantejar el problema següent: li permetriem tot al Groucho, al Quijote? Som més tolerants amb algú que ens cau simpàtic? Els anarquistes representen una deliciosa utopia o un egoisme immens?

- Per acabar, plans (literaris) de futur?

- En aquests moments estic escrivint una novel·la menys psicològica. Ja m'he torturat prou. S'agraeix molt el sol després d'una nit massa fosca.